

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoE/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419202547
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4419202547.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci výkonu rozhodnutia v prospech oprávneného: E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. Z., K. XXX/X, zastúpený: Hagyar & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Vlčkova 8/A proti povinnej: W. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., H. XXX/X, zastúpená Mgr. Martou Magyarovou, advokátkou, so sídlom v Palárikove, Janka Kráľa 4, o návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia súdu o úpravu styku s maloletým dieťaťom: I., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 08. marca 2021 pod č.k. 16Em/3/2019-535, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že výkon rozhodnutia nariadený uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 17. decembra 2019 pod č.k. 16Em/3/2019-188 vyhlasuje za neprípustný a konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a o trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 52, § 376 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 377 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 378, § 379, § 384 ods. 1, § 390 CMP, § 3 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z.z..

1.1. Uviedol, že oprávnený, otec maloletého dieťaťa, sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným dňa 07.05.2019 domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom, ako aj uloženia poriadkových pokút povinnej - matke. Svoj návrh odôvodnil tým, že Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 12P/6/2015-630 zo dňa 16.11.2017, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Nitra č.k. 5CoP/10/2018-836 zo dňa 05.12.2018 v časti týkajúcej sa úpravy styku s maloletým dieťaťom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.01.2019 a vykonateľnosť dňa 14.12.2017 bol upravený styk otca tak, že súd zmenil rozsudok súdu č.k. 7P/124/2013-117 zo dňa 10.09.2014 v časti úpravy styku otca s maloletým tak, že okrem styku týmto rozsudkom upraveným je otec oprávnený sa s maloletým I. U., nar. XX.XX.XXXX stykať počas letných prázdnin od 01.07. do 31.07. každú nepárnu sobotu a každú nepárnu nedeľu v čase od 09:30 hod. do 17:00 hod., počas Vianočných sviatkov dňa 24.12. a 25.12. párneho kalendárneho roka v čase od 09:30 hod. do 17:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov na Veľkonočný pondelok každý párny kalendárny rok v čase od 09:30 hod. do 17:00 hod., s tým, že otec maloletého si prevezme od matky v stanovenú hodinu pred hlavným vchodom Slovenskej pošty, a.s., so sídlom Palárikovo, Mierová 2, kde jej aj dieťa v stanovenú hodinu odovzdá. Matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a v určenom čase ho otcovi odovzdať a prevziať v určenom čase v mieste svojho bydliska. povinná - matka maloletého dieťaťa si však svoju povinnosť neplní riadne a nerešpektuje rozhodnutie súdu. Uviedol, že Uznesením Okresného súdu Nové Zámky, č.k. 7Em/1/2016-485 zo dňa 06.03.2018 bola povinnej - matke maloletého dieťaťa uložená pokuta vo výške 50,- eur a to za

neumožnenie styku s maloletým v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu. Predmetné uznesenie bolo potvrdené tiež Krajským súdom v Nitre pod č.k. 9CoE/88/2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.03.2019. Mal za to, že povinná - matka si aj napriek uloženiu pokuty uznesením Okresného súdu Nové Zámky pod sp.zn. 7Em/1/2016 za marenie styku svoju povinnosť neplní, maloletého na styk s ním nepripraví a marí ho naďalej. Matka nerešpektuje rozhodnutie súdu a svojím konaním neoprávnené zasahuje do jeho rodičovských práv a hrubo ich porušuje. Stále poukazuje na to, že maloletý k nemu nechce ísť, čo sa nezakladá na pravde, o čom svedčí aj pokus o styk s maloletým zo dňa 09.03.2019, kedy došlo k prelomeniu bariéry medzi ním a maloletým, kedy otec maloletého zobral na ruky a pritisol si ho k sebe, pričom maloletý nekričal ani sa tomu nebránil. Následne už matka maloletého v časoch, ktoré otec opisuje vyššie v texte na styk neprinesla. S ohľadom na konanie povinnej - matky sa otec na ďalšie styky s maloletým nedostavil, a to práve z dôvodov správania sa matky a jej účelovému konaniu, ktorým bráni v styku oprávneného s maloletým. Oprávnený - otec maloletého dieťaťa podaním zo dňa 30.08.2019 prostredníctvom svojho právneho zástupcu doplnil ďalšie termíny, kedy bol zo strany povinnej - matky zmarený jeho styk s maloletým.

1.2. Konštatoval, že úlohou súdu v konaní o výkon rozhodnutia je v prvom rade viesť povinného k tomu, aby si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo súdneho rozhodnutia plnil dobrovoľne. Súd musí posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv a povinností oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Je povinný zisťovať, z akého dôvodu sa tento styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku má tak rodič povinný, oprávnený, ako aj maloleté dieťa. Súd pri rozhodovaní má na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali sledovať obaja rodičia. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky č.k. IV. ÚS/25/2003 zo dňa 24.11.2004, v ktorom konštatuje, že povinnosť použiť donucovacie prostriedky za účelom nadviazania styku medzi rodičom a dieťaťom nie je absolútna a výkon rozhodnutia použitím donucovacích prostriedkov nie je niekedy nielen žiaduci, ale ani vhodným tam, kde môže spôsobiť väčšie škody na psychike maloletého, než je možné a prípustné s ohľadom na jeho záujem. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha (rozsudok Európskeho súd pre ľudské práva U. vs. Švédsko č. 10465/83) a je potrebné nájsť určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

1.3. Dospel k záveru, že ak sa samotné dieťa bráni tomu, aby bolo vydané do výchovy (prípadne sa uskutočnil styk) osobe, ktorá je určená vo výroku rozhodnutia o výchove, súd posúdi, či odpor dieťaťa je oprávnený a teda, či uskutočnenie výkonu rozhodnutia proti vôli dieťaťa nepoškodí dieťa v jeho psychickej popr. i jeho fyzickej stránke. Dôvody odporu dieťaťa s uskutočnením styku pritom môžu byť rôzne. Od bežnej neochoty dieťaťa zmeniť čo i len na krátko svoje prostredie, ktorá neochota celkom zjavne nie je dostatočným dôvodom nerealizovania styku s druhým rodičom, cez zmenu vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi len v dôsledku nesprávneho pôsobenia preferenčného rodiča (nesprávna výchova nesmerujúca k budovaniu zdravého vzťahu dieťaťa k obom rodičom), ktorá by predstavovala porušenie povinnosti preferenčného rodiča dieťa na styk pripraviť a druhému rodičovi odovzdať, až po okolnosti, ktoré preferenčný rodič ovplyvniť nedokáže, a ktoré mali za následok vážne zmeny v citovej náklonnosti dieťaťa k rodičovi oprávnenému (nesprávne pôsobenie oprávneného rodiča na maloletého, traumatizujúci zážitok, ktorý mu spôsobil, a podobne). Pokiaľ sa jedná o poslednú skupinu okolností, tieto sú celkom dozaista dôvodmi, pre ktoré návrhu oprávneného rodiča na výkon rozhodnutia spočívajúceho v realizácii styku s maloletým, nie je možné vyhovieť, a v prípade, ak takýto výkon už nariadený bol, je nutné ho postupom podľa § 390 písm. c) Civilného mimosporového poriadku zastaviť. V prejednávanej veci vytýčil pojednávanie, pretože obaja účastníci predkladali množstvo obsiahlych vyjadrení a listinných dôkazov z predchádzajúceho konania vo veci samej, kde bol vyhlásený rozsudok, ktorý je právoplatným a vykonateľným titulom na rozhodnutie v tejto veci. Mal záujem oboznámiť sa so situáciou medzi účastníkmi v čase rozhodovania súdu tak, aby aj samotní rodičia mali možnosť zaujať adekvátne a racionálne stanovisko k svojim nárokom vo vzťahu k oprávnenému a povinnostiam vo vzťahu k povinnej. Vypočul i navrhovaných svedkov za účelom vytvorenia si obrazu i o maloletom dieťati.

1.4. Považoval za preukázané, že v prejednávanej veci ide o maloleté dieťa, ktoré má dlhodobé zdravotné problémy, ktoré progradujú tak, ako to vyplýva z výpovede svedkyne p. I. Z., ktorá pracuje ako poradenský psychológ a terapeut s maloletým dieťaťom od jeho piatich rokov. Maloletému boli diagnostikované diagnózy oproti štandardnému vývinu ako je ADHD - porucha aktivity, pozornosti a

prispôsobenia, syndróm anxiózy - nadmerná a chorobná úzkosť a RISIPAS - perozívne autistické spektrum. Svedkyňa s maloletým dieťaťom pracovala od predškolského veku až doteraz, pretože u dieťaťa došlo k prelomeniu a vyvinulo sa ochorenie nešpecificky autizmus. Ona už odborníkom v tejto oblasti nie je a dieťa je sledované odborníkom v F. W., ktorý spolupracuje so školou. I napriek tomu, svedkyňa uviedla, že v prípade potreby je ochotná dieťaťu pomôcť a spolupracovať s ním v ostatných oblastiach a problémoch, ak o to prejavia rodičia a dieťa záujem. Svedkyňa sa podrobne vyjadrila i k otázkam ohľadne sexuálnych praktík. Svedkyňa sa jednoznačne vyjadrila, že oprávnený i napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že dieťa ju navštevuje a je mu nápomocná nikdy neprejavil záujem a snahu o nadviazanie kontaktu v tom smere, aby mohlo dôjsť k zlepšeniu vzťahov medzi ním a maloletým dieťaťom. Je potrebné si uvedomiť, že sa nejedná o zdravé dieťa, ktoré by v pubescencii reagovalo búrlivo, emočne nestabilne a vzdorovito. Pubescenti vnímajúci odňatie rodičovskej lásky môžu reagovať regresom, t.j. prejavom nezodpovedajúcim veku. Dieťa potrebuje oporu oboch rodičov a napriek negativizmu sa primárne pri ťažkostiach obracia na nich. Obe vypočuté svedkyne ako odborníčky z odboru psychológie potvrdili, že dieťa musí vnímať a mať istotu, že jeho rodičia sú schopní spolu komunikovať, má v nich oporu. Dospel k záveru, že ani jeden z rodičov týmto smerom nepostupuje a nesnaží sa prelomiť vzájomnú bariéru tak, aby mohli byť dosiahnuté vyššie uvedené ciele a hlavne záujem dieťaťa. Nie je možné sa stotožniť s tým, že otec maloletého dieťaťa nie je ochotný vstúpiť do bytu, kde momentálne žije dieťa kvôli minulosti a matka riadne nekomunikuje s otcom. Obaja rodičia v prvom rade musia zmeniť svoje správanie voči sebe, aby mohol byť pozitívny výsledok prenesený i na dieťa. Otec maloletého dieťaťa nemá obmedzené rodičovské práva, vyplývajúce mu z § 28 ods. 1 Zákona o rodine a preto i sám mal právo a možnosť domáhať sa u odborníkov výsledkov ohľadne zdravotného stavu dieťaťa, prípadne školských výsledkov, ako aj možnosti k pomoci za účelom nadviazania a obnovenia citových vzťahov s maloletým dieťaťom. Nie je možné vychádzať z dôkazov z pred piatich rokov. Je logické, že situácia sa mení a okolnosti, ktoré vytvárajú rodičia majú jednoznačne negatívny vplyv na maloleté dieťa. Otec má právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ale je potrebné sa v prvom rade vysporiadať so zdravotným stavom maloletého dieťaťa, ktorý je rodičom známy minimálne od jeho piatich rokov, čo nepoprel i otec dieťaťa vo svojej výpovedi, avšak neuviedol a neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že by vyhľadal akéhokoľvek odborníka, alebo osobu, s ktorou by tento stav konzultoval a snažil sa o nadviazanie kontaktu s dieťaťom tak, aby to spôsobilo čo najmenšiu ujmu pre maloleté dieťa. Otec sa obrátil na zástupkyňu Rady pre práva dieťaťa, o čom však matku dieťaťa neinformoval a z výsluchu svedkyne p. P. nevyplývalo, že by mala vedomosť o vážnom zdravotnom stave maloletého dieťaťa, ktorý nie je stabilný, ale sa mení. Preto i samotná realizácia styku nemôže byť taká, ako s dieťaťom, ktoré takéto vážne zdravotné problémy nemá. Z uvedeného vyplýva, že samozrejme i reakcie dieťaťa nie sú preto primerané, čo vo svojich výpovediach potvrdili i obe odborníčky. Ak rodičia na sebe nezačnú pracovať so snahou dosiahnuť jediný cieľ, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa tak, ako je definovaný v čl. 5 Zákona o rodine, v čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, v čl. 3 a v čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a v čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, bude sa neustále prejavovať ťažký fyzický odpor dieťaťa a výkon sa nezrealizuje. Ak by sa aj výkon násilu uskutočnil nastala by degradácia vzťahu. Za výsledok výkonu nezodpovedá súd, ale účastníci, ktorých sa týka. Oprávnený neustále poukazuje na to, čo bolo, ale za súčasnej situácie nič pre to neurobil, styk sa naďalej nerealizuje, taktiež odbornú pomoc nevyhľadal. Neustále apeluje, aby súd v tomto konaní nariadil neodkladné opatrenie, uložil povinnej poriadkové pokuty. Oprávnenému nič nebráni v tom, aby si podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v samostatnom konaní. V tejto veci ide o výkon rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia. Na základe týchto skutočností súd v tomto štádiu konania nepokračoval vo vykonávanom konaní a rozhodol tak, že konanie zastavil podľa § 390 písm. c) CMP. Za súčasnej situácie, ktorá pretrváva medzi účastníkmi, t.j. rodičmi v dôsledku prístupu, správania a nevhodnej komunikácie, ktoré majú za následok vážne zmeny v citovej náklonnosti maloletého k oprávnenému, ako je v tomto prípade traumatizujúci zážitok maloletého, by ani uloženie poriadkových pokút povinnej nevyriešilo súčasnú situáciu s prihliadnutím na pretrvávajúce konflikty a aktuálne postoje oboch rodičov, ktoré vôbec neprospeievajú maloletému. Záverom poznamenal, že zmeniť súčasnú situáciu je možné len pozitívnym prístupom oboch rodičov vo vzťahu k maloletému dieťaťu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2. Oprávnený podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, § 62 ods. 1 CMP a navrhol napadnuté uznesenie

zmeniť tak, že súd povinnej uloží pokutu 200 eur za neumožnenie styku otca s maloletým, alternatívne navrhol, aby súd zmenil napadnuté uznesenie a pristúpil k výkonu rozhodnutia.

2.1. Uviedol, že napadnuté uznesenie je v rozpore tak s právami maloletého I., ako aj v rozpore s právami otca, ktoré sú zo strany matky už niekoľko rokov úmyselne ignorované. Napriek preukázaniu, že styk nie je realizovaný z dôvodov na strane matky, dlhodobo nerieši a vkladá matke do rúk potvrdenie, že jej konanie je v poriadku. Súd sa podľa jeho názoru nezaoberal všetkými predloženými dôkazmi a niektoré dôkazy vyhodnotil nesprávne. Nevzal v úvahu ani prebiehajúce trestné konanie voči osobe matky vo veci marenia výkonu úradného rozhodnutia ORP-270/1-VYŠ-NZ-2020 Šy zo dňa 29.01.2021. S maloletým nemal styk už niekoľko rokov a teda reálne nemal šancu naňho akokoľvek pôsobiť, tráviť s ním čas, výchovne naňho vplyvať a teda maloletý je formovaný výlučne matkou a starou matkou. Zdravotný stav maloletého sa po psychickej stránke zhoršuje, pričom tento stav nemohol byť spôsobený činnosťou otca, ale bol spôsobený (ne)činnosťou matky. Súd má v tomto smere pôsobiť ako dohľad nad osobou maloletého a má oboch rodičov smerovať k náprave nepriaznivého stavu, čo súd neurobil. Dôvodil tiež tým, že matke už bola súdom uložená pokuta v konaní o výkon rozhodnutia z dôvodu, že sa styk otca s maloletým nerealizoval a pri ukladaní pokuty nemal súd za to, že konanie matky je ospravedlniteľné.

2.2. Uviedol, že matka otca neoboznamuje o zdravotnom stave maloletého napriek skutočnosti, že je to jej povinnosťou. Otec sa dozvedá o zdravotnom stave maloletého prostredníctvom súdnych konaní, do ktorých matka správy predkladá ako dôkazy. O zdravotnom stave sa radil s psychológmi napr. s Dr. R., preto sa nesnažil pri pokusoch o realizáciu styku na maloletého tlačiť, maximálne ho oslovoval, snažil sa s ním spojiť cez sms správy aj mimo pokusov o realizáciu styku, snažil sa spolupracovať s matkou. H. so zdravotným stavom maloletého oboznámil a tá si ho bola pri účasti na styku vedomá, na základe čoho usudzuje, že súd na základe predložených dôkazov došiel nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré ho viedli k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Matka podľa jej tvrdení evidentne sama neverí tomu, čo hovorí maloletému o osobe otca, keďže jej postoj k otcovi sa nezmenil a verí tomu, že otec I. ubližoval. Z toho usudzoval, že matka ho na styk riadne nepripravuje a o jeho styk s otcom nemá žiadny záujem. Dlhodobo nemení svoj postoj ani ho nemá záujem meniť, zjavne zneužíva pozíciu preferenčného rodiča.

2.3. Poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že ak odborník posúdi, že je potrebné pracovať na I. a I. by bol v bezpečí v zariadení, mohlo by to byť pre I. prospešné. Tým sa súd tiež nezaoberal. Pripomenul tiež, že súd môže konať v záujme maloletého a nariadiť neodkladné opatrenia, ktoré by boli v záujme maloletého aj z vlastnej iniciatívy. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča. Pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, sa s maloletým dieťaťom nestretával. Podľa neho si matka z maloletého spravila svojho rukojemníka, ktorý po rokoch matkinho vplyvu uznáva ako správne len pokyny matky, čo bolo preukázané znaleckým dokazovaním. Predložené dôkazy jednoznačne poukazovali na to, že dôvodom prečo sa styk nerealizuje, je dlhodobé konanie matky.

2.4. Názor maloletého je podľa neho síce dôležitý, avšak je potrebné si uvedomiť, že realizácia styku s otcom a reakcia dieťaťa sa odvíja od toho, v akom prostredí žije, akým prostredím je ovplyvňované a ako je toto prostredie naladené smerom k otcovi. Vytýkal, že s maloletým nikto nepracuje, súd ho ani nevidel a vychádza sa len z lekárskeho správ predkladaných matkou, čo je podľa neho v rozpore s povinnosťou súdu zistiť skutočný stav veci. Tiež mu nebolo zrejmé, akým spôsobom súd posudzoval odpor maloletého. Namietal, že súd neuviedol, čo je skutočný dôvod zastavenia konania. Mal za to, že dôkazným bremenom v tomto prípade je preukázanie či sa styk v súlade s rozhodnutím realizuje alebo nie, teda či si povinný plní alebo neplní povinnosti uložené mu právoplatným a vykonateľným rozhodnutím. Domnieva sa, že matka by nesúhlasila s tým, aby s maloletým navštívila odborníka vybraného a zabezpečeného otcom, nakoľko rešpektovala len súdom nariadených odborníkov. Matka pri návšteve alebo komunikácii s odborníkmi vo veciach maloletého, ktoré mali napomôcť realizácii styku, aj tak v konečnom dôsledku nerešpektovala a tieto snahy boli márne. Namietal porušenie čl. 1 CMP, čím súd spôsobil, že poškodzovanie práv otca a maloletého naďalej pretrváva. Poukázal tiež na neúmernú dĺžku konania, nevyjadrenie sa k predloženým dôkazom, z čoho nie je zrejmé, ako ich mal súd vyhodnotiť a s akými závermi. Zároveň namietal, že odôvodnenie nie je presvedčivé a konzistentné a nezodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutia. Vo svojom odvolaní poukázal na uznesenia Ústavného súdu SR, Ústavného súdu ČR a rozhodnutie KS v BA.

3. Oprávnený podaním doručeným súdu dňa 05.04.2021 doplnil svoje odvolanie a predložil rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 25CoP/7/2021-414 zo dňa 21.01.2021, týkajúce sa návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a uviedol, že predmetné rozhodnutie podľa jeho názoru je podstatné aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto konaní a žiada ho zohľadniť.

4. K odvolaniu povinného sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky a uviedol, že napriek doposiaľ vykonaným opatreniam v rodine maloletého neprišlo k náprave vzťahov medzi rodičmi ani k rozvíjaniu vzťahu medzi otcom a maloletým. Styk sa dlhodobo nerealizuje, vyjadrenia rodičov súd diametrálne odlišné, nekomunikujú spolu. Zo strany orgánu SPODaSK im bolo ponúknuté opatrenie v zmysle spolupráce s centrom pre deti a rodiny. Otec bol tejto spolupráci naklonený, matka ju odmietla, nakoľko už v minulosti podobné možnosti využila a tieto k ničomu nevedli. Súhlasil s názorom prvoinštančného súdu, že obaja rodičia musia v prvom rade zmeniť svoje správanie voči sebe, aby mohol byť pozitívny výsledok prenesený i na dieťa. Rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti nemôže argumentovať slovami, že sa dieťa s druhým rodičom nechce stretávať. Výhovnou úlohou rodiča je v tomto prípade dieťa motivovať a duševne ho na stretnutie pripraviť, čo matka sabotuje, pretože jej osobný názor na otca maloletého jej v takomto konaní bráni. Kolízny opatrovník si uvedomuje procesnú stránku konania o výkon rozhodnutia súdu, zároveň však poukázal na skutočnosť, že ide o dlhodobý, roky plynúci stav, ktorý medzi rodičmi pretrváva a má za následok fatálne zmeny v citovej náklonnosti maloletého k jeho otcovi. Mal za to, že konanie matky je v rozpore s najlepším záujmom maloletého a podľa neho finančné pokuty by povinnú v tomto štádiu primäli aspoň k minimálnej zmene jej postoja.

5. Povinná vo svojom vyjadrení k odvolaniu oprávneného - otca uviedla, že čo sa týka vznesenia obvinenia, platí prezumpcia nevinoty, ktorú je nutné rešpektovať. S tvrdeniami otca týkajúce sa znaleckého posudku Mgr. P. T. nesúhlasí a tvrdí, že je v rozpore s tvrdeniami znalcov z Ústavu pre znalecké činnosť v psychiatrii a psychológii. Znalčka v osobnej anamnéze neuvádza diagnózu atypický autizmus, teda s ňou ani nepracovala. Sama uviedla, že maloletý nemá sklony k úmyselnému skresľovaniu svojich výpovedí a konštatovala absenciu konfabulácií, či iných patologických obsahov v myslení. Voči otcovi prechováva výlučne hostilné city, absolútne ho odmieta, čo dáva najavo verbálne i neverbálnym prejavom (sčervenie, búcha päťami, snaží sa odísť z miestnosti pri akomkoľvek pokuse o rozhovor o otcovi). Povinná odmieta akékoľvek tvrdenia, že by maloletého ovplyvňovala a manipulovala negatívne voči otcovi. Otec zavádza súd o vyjadrení kolízneho opatrovníka, že maloletý by bol v bezpečí v zariadení, keďže takto sa nevyjadril on, ale svedkyňa PhDr. P. R. na otázku kolízneho opatrovníka, na pojednávaní dňa 10.11.2020. Dieťa je okrem matky a starej matky formované aj školou a s matkou navštevujú aj ZOO, kúpaliská, zábavné parky, preliezky, chodia do prírody, na kone, často bicykluje. Súdu predložila aj Správu o povesti Obce H., podľa ktorej sa maximálne venuje maloletému, navštevuje s ním kultúrne a športové podujatia v obci a riadne sa o neho stará.

5.1. Nie je pravdou, že otca neoboznamuje o zdravotnom stave maloletého, raz na stretnutí zahodil správu na chodník, a aj napriek tomu ich otcovi posielala aj mailom, prípadne odovzdala osobne. Súhlasí s tým, že otec má právo domáhať sa u odborníkov výsledkov ohľadne zdravotného stavu, prípadne školských výsledkov, avšak základná škola sa vyjadrila, že o študijné výsledky sa zaujíma iba matka, ktorá pravidelne chodí na rodičovské združenia a ak nemôže, konzultuje individuálne s triednym učiteľom.

5.2. Nechápe jeho správanie, keď príde na styk, z auta ani nevystúpi, s matkou odmieta hovoriť, neotvorí ani dvere ani okno na aute a na jej sms neodpovedá, nespýta sa či maloletý niečo nepotrebuje, pričom na styk ani nechodí pravidelne a nedá ani vedieť že nepríde. Tento prístup podľa nej nie je v záujme maloletého, prísť formálne na styk, počkať pár minút, odísť z miesta, nekomunikovať, nevystúpiť ani z auta a následne podať trestné oznámenie na matku, nie je podľa jej názoru riešenie veci styku otca s maloletým. Prírodný prístup nájsť si cestu k maloletému, ktorý mu navrhovala matka odmieta, kompetencie prenecháva na iné subjekty, pričom prostriedky ako je odňatie maloletého z osobnej starostlivosti matky a jeho zverenie do ústavného zariadenia odmieta aj vzhľadom na všetky okolnosti a hlavne zdravotný stav maloletého. Nesúhlasila ani s tvrdeniami otca, že by nesúhlasila, aby s maloletým navštívil odborníka ním vybraného, matka rešpektuje aj iných odborníkov, keďže sa riadi pokynmi lekárov a odborníkov. Otec zavádza súd aj v tom, že z jeho iniciatívy boli súdom nariadené stretnutia v kooperácii s Familian, nakoľko ona sama sa už v súdnom konaní na OS NZ sp.zn. 12P/6/2015 žiadosťou domáhala poskytnutia odborného dohľadu pri styku dieťaťa s otcom. Doplnila, že p. P. ani jedným slovom vo svojej

výpovedi neuviedla, že pozná vážny zdravotný stav dieťaťa, sama potvrdila, že nemá doplnkové štúdium v oblasti psychológie podľa jej slov tvrdila, že „je potrebné dieťa zobrať, aj keď plače a bráni sa“. Pri takejto diagnóze maloletého si nik z odborníkov nedovolil takýto krok urobiť, ani vysloviť.

5.3. V konaní nebolo preukázané, že styk nie je realizovaný z dôvodov na strane matky, ani to, že by alibisticky dlhodobo pretrvávajúci stav neriešila. Aj podľa petitu v odvolaní otec prioritne žiada uloženie pokút matke, čo svedčí o tom, že sa mu pravdepodobne ide iba o potrestanie matky tak isto, ako to robí mechanickým podávaním trestných oznámení. Podľa jej názoru sa súd zaoberal všetkými predloženými dôkazmi, správne ich vyhodnotil a rozhodol v záujme maloletého. Matka nebráni otcovi v styku s maloletým ani maloletému v styku s otcom, má záujem, aby sa s ním maloletý stretával.

6. Povinná svoje vyjadrenie doplnila o DVD so snímkami maloletého a o správu z diagnostického vyšetrenia a správu zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia zo Súkromného centra špeciálnopedagogického poradenstva Nové Zámky zo dňa 13.04.2021, kde sú určené a stanovené odporúčania a podmienky aj pre vzdelanie maloletého s ohľadom na diagnózu AUTIZMU.

7. Oprávnený, otec, na vyjadrenie povinnej (matky) uviedol, že zotráva na svojom odvolaní a súhlasí so stanoviskom kolízneho opatrovníka k odvolaniu. Vyvracal tvrdenia matky a dodal, že odborníci, ako aj súd vyhodnotili, že samotná realizácia styku údajne nemôže byť u maloletého taká, ako u dieťaťa, ktoré zdravotné problémy nemá, navrhoval súdu viaceré alternatívy, ktoré by boli aplikovateľné v prípade maloletého, k čomu sa súd žiadnym spôsobom nevyjadril.

8. Povinná podala vyjadrenie k vyjadreniu ÚPSVaR NZ, kde uviedla všetky svoje snahy o riešenie situácie styku otca s maloletým. Odmietla tvrdenie kolízneho opatrovníka, že by zmarila jeho návrh, aby dieťa videlo, že rodičia spolu komunikujú bez problémov. Taktiež neodmietla ponúknuté opatrenia a jej osobný názor nebráni v duševnej príprave dieťaťa na styk. Kolízny opatrovník sa ani raz po skončení zákazu styku s maloletým (po 21.12.2015), neprišiel pozrieť na styk maloletého s otcom, ako tento prebieha, ako sa správa matka, otec a maloletý. Taktiež ani raz počas konania nenavrhol finančné pokuty matke, čo je zrejme aj z vyhodnotenia plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou z 30.09.2020. Navrhoval matke dieťaťa, ktorá je samoživiteľkou rodiny s príjmom cca 470 eur, pričom od otca dostáva výživné vo výške 65 eur a za posledných šesť rokov neprispel na náklady maloletého inou sumou, ani vecným plnením, je pre matku veľmi zaťažujúce. V roku 2019 kolízny opatrovník navrhoval zúženie styku otca s maloletým. Uviedla, že maloletý je dieťa s diagnózami, pričom nútenie do niečoho, čo maloletý nechce a odmieta, vyvoláva u neho ešte väčší odpor, tlak a stres. V konaní nebolo preukázané tvrdenie kolízneho opatrovníka, že matka nevytvára priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s maloletým. Oprávnený odmieta s povinnou akýmkoľvek spôsobom komunikovať, čo potvrdzuje svojim konaním.

8.1. Matka dieťaťa podala tiež vyjadrenie k doplneniu odvolania oprávneného, kde okrem iného poukázala na vyjadrenia PhDr. I. Z., z pojednávania zo dňa 24.09.2020, podľa ktorého: „Ak I. niečo nechce, opakovane nechce, tlak u neho vytvára ešte väčšiu obranu. V prípade neustáleho tlaku a nútenia k tomu, čo dieťa odmieta, vzhľadom na predčasnú pubertu je možné vznik rizík, ktoré by viedli k emocionálnemu disbalancu, prípadne i sebapoškodzovaniu.“ Uviedla tiež dátumy, kedy sa otec nedostavil na styk a nedal ani vedieť, že nepríde.

9. Kolízny opatrovník k vyjadreniu matky doplnil, že dňa 13.05.2020 telefonicky kontaktoval matku, ktorá sa mala vyjadriť, že pokiaľ jej spoluprácu nariadi súd, bude to rešpektovať, dobrovoľne takéto opatrenie odmietla.

10. Povinná, matka dieťaťa, k vyjadreniu oprávneného k vyjadreniu matky k odvolaniu oprávneného poukázala na množstvo ďalších skutočností, tvrdení a znaleckých posudkov, a uviedla, že otec sa opätovne nedostavil na styk. Zároveň predložila fotografie správ adresovaných oprávnenému, znalecké posudky a lekársku správu. Doložila aj zápisnicu z vylúču oprávneného v trestnom konaní zo dňa 02.02.2021, kde otec tvrdí, že nevie o tom, že by mal okrem ADHD iné ochorenie, pričom atypický autizmus mu bol diagnostikovaný 06.08.2020 a bol prejednávaný na pojednávaní, na ktorom bol aj oprávnený. Taktiež otec tvrdí, že nevie o jeho školských výsledkoch, hoci mu zaslala vysvedčenia.

10.1. V ďalšom oznámení uviedla, že na základe jej opakovaných prosieb na oprávneného a následnej dohody medzi nimi sa oprávnený v dňoch 25.07., 01.08. a 15.08.2021 dostavil do bytu povinnej na styk s maloletým, styk trval 5 minút a oprávnený odišiel. Maloletý komunikoval s oprávneným, ale reagoval na neho odmietavo. To, že vydržal a neutiekol z jednej miestnosti v byte, kde bol spolu s oprávneným, je zásluhou povinnej, ktorá ho na styk pripravuje.

11. Oprávnený v ďalšom vyjadrení k vyjadreniu povinnej doložil znalecký posudok č. 4/2021 vypracovaný PhDr. E. H. na osobu matky ako obvinenej a rozsudok OS Nové Zámky č.k. 7P/87/2020-477 zo dňa 21.07.2021.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 94 Civilného mimosporového poriadku, zákon číslo 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že odvolanie oprávneného síce nie je dôvodné, avšak napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zrušenie.

13. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

15. Podľa čl. 4 druhá veta CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej.

16. Podľa § 370 ods. 1 CMP, podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

17. Podľa § 371 ods. 1 CMP, na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

18. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

19. Podľa § 390 písm. c/ CMP, súd aj bez návrhu, uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

20. Predmetom tohto konania bol návrh oprávneného, otca, ktorý sa domáhal výkonu rozhodnutia o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na základe rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/124/2013-117 zo dňa 10.09.2014, ktorý bol zmenený rozsudkom č.k. 12P/6/2015-630 zo dňa 16.11.2017, ktorý v časti výroku o úprave styku otca s maloletým nadobudol právoplatnosť dňa 22.01.2019 a vykonateľnosť dňa 14.12.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/10/2018-816 zo dňa 05.12.2018. Súd prvej inštancie dňa 28.08.2019 vyzval povinnú na plnenie práv a povinností podľa právoplatného súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 16Em/3/2019-188 zo dňa 17.12.2019 nariadil výkon rozhodnutia v predmetnej veci, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.01.2020. Povinný doložil uznesenie o začatí trestného stíhania ČVS: ORP-270/1-VYŠ-NZ-2020 Šy zo dňa 03.08.2020.

20.1. Po predložení mnohých vyjadrení a uskutočnení pojednávaní súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením tak, že konanie zastavil podľa § 390 písm. c) CMP. Zneniu tohto ustanovenia nezodpovedá výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom absentuje vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, prípadne odkaz na iné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým by bol výkon rozhodnutia vyhlásený za neprípustný. Zo znenia tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že súd aj bez

návrhu môže zastaviť konanie o výkon rozhodnutia, avšak musí vyhlásiť tento výkon rozhodnutia za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

21. Podmienkou konania o výkon rozhodnutia je existencia vykonateľného exekučného titulu, upravujúceho styk otca s maloletým I.. V predmetnom konaní o výkone rozhodnutia bol exekučným titulom rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/124/2013-117 zo dňa 10.09.2014, ktorý bol zmenený rozsudkom č.k. 12P/6/2015-630 zo dňa 16.11.2017, ktorý v časti výroku o úprave styku otca s maloletým nadobudol právoplatnosť dňa 22.01.2019 a vykonateľnosť dňa 14.12.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/10/2018-816 zo dňa 05.12.2018.

22. Zákon výslovne konkretizuje, kedy súd konanie zastaví. Podľa § 390 písm. c) CMP, súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať. Pod uvedený dôvod možno začleniť rôzne prípady, ktoré spôsobujú neprípustnosť vykonávacieho konania.

23. V danom prípade je problematickým a sporným výkon rozhodnutia súdu, ktorým bol nariadený styk otca s maloletým I.. Otec namieta, že tento výkon rozhodnutia matka neumožňuje tým, že dieťa na styk nepripravuje. Odvolací súd poznamenáva, že pod pojmom „príprava na styk“ je potrebné rozumieť, nielen materiálne zabezpečenie dieťaťa, a to najmä vhodným oblečením, zdravotnými potrebami, prípadne ďalšími vecami potrebnými pre dieťa, ale aj psychickú prípravu dieťaťa tak, aby nedošlo k narúšaniu vzťahov medzi dieťaťom a druhým z rodičov. S ohľadom na vzťah rodiča, u ktorého dieťa býva, a dieťaťa, je úlohou práve tohto tzv. preferenčného rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi a pripravil ho na stretnutie. Je tiež potrebné poukázať na skutočnosť, že napriek tomu, že základným účelom vykonávacieho konania je zabezpečenie splnenia povinnosti uloženej exekučným titulom, tento účel nie je možné dosiahnuť v prípade, ak by samotným núteným výkonom rozhodnutia boli porušené práva dieťaťa, ktoré mali byť uvedeným právoplatným a vykonateľným rozhodnutím garantované. Ak by tomu tak totiž nebolo, mohlo by sa stať, že by vo vykonávanom konaní bol úplne popretý zmysel, ktorý sa vykonávaným rozhodnutím sledoval. V konaní o nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bol upravený styk s maloletým, je preto vždy potrebné (a to aj z úradnej povinnosti), dôsledne skúmať, či si povinná osoba mohla alebo nemohla splniť svoju povinnosť dieťa na styk pripraviť a oprávnenej osobe odovzdať bez vážneho ohrozenia záujmov dieťaťa. Ak je dôvodom nezrealizovania styku s oprávnenou osobou nesúhlas dieťaťa, je rovnako potrebné spôsobom predpísaným pre dokazovanie zisťovať, aké sú dôvody odporu dieťaťa k uskutočneniu styku. Správnosť vyššie uvedeného záveru je zákonodarcom s účinnosťou od 01.07.2016 zdôraznená ustanoveniami § 35 a 36 v spojení s § 373 CMP, v zmysle ktorých je súd povinný zisťovať skutočný stav veci, a za týmto účelom vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to na zistenie skutočného stavu veci potrebné.

24. Ak sa samotné dieťa bráni tomu, aby bol uskutočnený styk voči osobe, ktorá je určená vo výroku rozhodnutia o výchove, bude treba posúdiť, či odpor dieťaťa možno považovať za oprávnený a či uskutočnenie výkonu rozhodnutia proti vôli dieťaťa nepoškodí dieťa v jeho psychickej prípadne i fyzickej stránke. Je potrebné tiež rozlišovať dôvody, ktoré spočívajú na strane dieťaťa. Tieto môžu spočívať v neochote zmeniť prostredie, i keď len na krátky čas počas priebehu styku, v trucovaní, čo by nemohlo byť z pohľadu súdu dostatočným dôvodom nerealizovania styku s druhým rodičom. Môže tiež ísť o dôvod spočívajúci v nesprávnom vedení maloletého preferenčným rodičom, kedy tento svojím vplyvom na maloletého a jeho výchovou neprospieva k budovaniu zdravého vzťahu dieťaťa k obom rodičom, avšak takáto nesprávna výchova by už predstavovala porušenie povinnosti preferenčného rodiča dieťa na styk pripraviť a druhému rodičovi odovzdať. Poslednou skupinou dôvodov, ktoré už však preferenčný rodič ovplyvniť nemôže a nedokáže, a ktoré majú za následok vážne zmeny v citovej náklonnosti dieťaťa k rodičovi oprávnenému, môže byť nesprávne pôsobenie oprávneného rodiča na maloletého, traumatizujúci zážitok, ktorý oprávnený rodič voči maloletému vyvolal alebo spôsobil, zdravotné problémy maloletého a podobne. V prípade poslednej skupiny dôvodov ide o dôvody, pre ktoré návrhu oprávneného rodiča na výkon rozhodnutia spočívajúceho v realizácii styku s maloletým nie je možné vyhovieť. V prípade, ak takýto výkon už nariadený bol, je nutné ho postupom podľa § 390 písm. c) CMP zastaviť, ak výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

25. Odvolací súd vzhľadom k uvedenému konštatuje, že rovnako, ako aj súd prvej inštancie, dospel k záveru, že nariadenie výkonu rozhodnutia, nie je v záujme maloletého I. a to predovšetkým s poukazom

na jeho úplné odmietanie otca a jeho závažné zdravotné problémy. Tieto skutočnosti boli preukázané množstvom vyjadrení účastníkov konania, odborníkov, znaleckých posudkov, správ a v neposlednom rade výsledkami vykonaného dokazovania.

25.1. Zákon síce explicitne neustanovuje, čo možno zahrnúť pod normu obsahujúcu relatívne neurčitý pojem „záujem maloletého dieťaťa“, ale už z jeho podstaty možno chápať, že sa bude jednať o vyrastanie v stabilnej atmosfére pokoja, harmónie, porozumenia, lásky, v ktorom jeho výchova smeruje k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravného, duchovného a sociálneho rozvoja. Preto záujem dieťaťa pri rozhodovaní o nariadení výkonu rozhodnutia možno vidieť nielen v ochrane fyzického (pred fyzickým útokom napr. vo forme bitia, kopania) a psychického (napr. z dôvodu vytesnenia si a následného nepripomínania si negatívnych zážitkov vo vzťahu k rodičovi) zdravia maloletého, ale aj v dôsledku jeho ochrany pred možnou neurotizáciou a chronifikovaním až psychotizáciou dieťaťa z dôvodu styku s druhým rodičom, resp. ako ochrana maloletého dieťaťa pred rodičom, ktorý je preň nevhodným životným príkladom, napr. ak by ohrozoval mravnosť maloletého dieťaťa, z dôvodu svojho sociálneho úpadku alebo preberania negatívnych vzorov správania, neprijateľných postojov a reakcií k blízkym osobám či skupinám a podobne.

26. Odvolací súd nevzhladol také skutočnosti, ktoré by viedli k nesprávnemu vedeniu maloletého I. povinnou, ako preferenčným rodičom, vo vzťahu k styku s oprávneným, naopak z viacerých znaleckých posudkov vyplýva, že sám maloletý pociťuje neprekonateľnú averziu voči osobe oprávneného, otca a preto s ním akýkoľvek styk odmieta. Maloletý mnohokrát manifestoval svoje postoje krikom, útekmi z miestnosti, už pri počutí slova otec sa u neho stupňuje vnútorný protest, ktorý dáva vehementne najavo aj navonok, odmieta jeho osobu. Uvedené potvrdzuje aj najnovší znalecký posudok Mgr. P. T. č. 52/2021 zo dňa 23.10.2021, ktorým bol vyšetrovaný maloletý I. a podľa záverov ktorého, maloletý oprávneného radikálne odmieta ako súčasť svojej rodiny alebo svojho života. Znalčka uviedla, že maloletý má z dávnej minulosti osvojené, že mu otec robil zle, pocity k nemu sú plné hnevu a zlosti.

27. Iba samotnej povinnej vzhľadom k týmto skutočnostiam, nie je možné pripísať zmarenie styku oprávneného s maloletým, nakoľko ani zo strany oprávneného súd nevidel snahu o nápravu rodičovského vzťahu, ktorý sa samozrejme musí premietnuť aj do podvedomia dieťaťa, aj keď možno nevedomky. Oprávnený sa tiež na samotný styk nedostavoval, pri niekoľkých úspešných pokusoch v byte povinnej, ktoré však trvali len pár minút, nedošlo k nadviazaniu kontaktu s dieťaťom, maloletý oprávneného odmietal a následne sa už otec, napriek možnosti, aj keď málo pravdepodobnej, vízií o zlepšení vzťahu, na ďalšie stretnutia v zmysle vykonateľného exekučného titulu, doposiaľ nedostavoval. Príčinu nerealizovania styku súd vyhodnotil tak, že táto spočívala hlavne v dôvode zmarenia zo strany maloletého I., s poukazom na jeho neochotu sa vôbec vidieť a kontaktovať s otcom.

28. Odvolací súd v žiadnom prípade nespochybňuje právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného z rodičov, udržiavať pravidelný osobný kontakt s druhým rodičom, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmom dieťaťa. Tieto práva sú zakotvené v čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a tiež aj v čl. 41 ods. 4 Ústavy SR. Proti záujmu dieťaťa nespochybniteľne nasvedčuje skutočnosť, ak rodič núti dieťa k styku s druhým rodičom, proti jeho vôli. Pokiaľ nie je možné dieťa prostredníctvom adekvátnych výchovných pôsobení presvedčiť, že má ísť k oprávnenému rodičovi, sankčné pôsobenie súdu vo forme ukladania pokút povinnému rodičovi nemá racionálny podklad a zmysel, pretože nepôsobí na povinného rodiča tak, aby pôsobil na povinného rodiča v zmysle dosiahnuť zmenu jeho postoja, ale núti maloleté dieťa zmeniť svoju vôľu, aby predišlo postihu povinného rodiča (pozri aj uznesenie Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 3462/14 alebo II. ÚS 3489/15). Taktiež Európsky súd pre ľudské práva vo viacerých rozhodnutiach týkajúcich sa výkonu práv a styku rodiča s maloletým dieťaťom konštatoval, že pokiaľ povinný rodič nemôže plniť povinnosť stanovenú súdom z dôvodu negatívneho postoja maloletého a v konaní nebolo preukázané, že by príčinou negatívneho postoja dieťaťa bolo správanie, či úmyselné ovplyvňovanie zo strany povinnej matky, je použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne a mohlo by viesť ešte k ďalšiemu zhoršeniu vzťahov medzi maloletým a rodičom. ESĽP zdôraznil, že povinnosť štátnych orgánov prijať také opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, ktorí nežijú spoločne nie je absolútna a porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb predstavujú dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť použiť donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená; musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva článok 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča (Rozhodnutie Voleský proti ČR zo dňa 29.06.2004, Rozhodnutie Pedovič

proti ČR z 18.07.2006). K využitiu donucovacích prostriedkov pri výkone rozhodnutí je potrebné pristupovať maximálne opatrne, zohľadňujúc dôsledne mieru nevyhnutnosti zásahu do integrity najmä maloletého dieťaťa (podobne v stanovisku Rozhodnutia ESLP vo veci S. S. vs. H.). Nie je žiaduce, aby sa rodič, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, dožadoval prijatia opatrení, ktoré by mohli poškodiť zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa (Rozhodnutie ESLP vo veci Elscholz vs. Nemecko, obdobne rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 80/2019 zo dňa 13.03.2019). Preto ani v navrhovanom uložení pokút matke maloletého súd nevidel prínos, nakoľko týmito by bola potrestaná matka práve pre správanie maloletého, ktorý si ani len takýto dopad svojho správania nemusí uvedomovať. Ani ďalšie oprávneným navrhované alternatívy odvolací súd nevidel ako vhodné vzhľadom k osobe maloletého, ktorý potrebuje v prvom rade stabilné výchovné prostredie.

29. Už zo samotného množstva vyjadrení predkladaných súdu, je jednoznačne citelné napätie medzi samotnými rodičmi, ktorí v prvom rade nevedia spolu vychádzať a komunikovať, čo sa negatívne prejavuje aj voči maloletému. Je však otázne, či by aj napriek rodičovskej vyspelosti, zodpovednosti a empatii vo vzťahu k chápaniu psychických a citových potrieb maloletého, takéto predpoklady v uvedenom prípade zaručovali bezproblémový výkon styku a viedli by k obnoveniu narušených väzieb medzi maloletým a oprávneným, otcom. Napriek tvrdeniam otca, nebolo dostatočne preukázané, že matka maloletým manipuluje, podľa odborníkov jej postoj vo vzťahu syn-otec nie je cílený a úmyselný, maloletého sa snažila na styk pripravovať pozitívnym naladením a navodením príjemných pocitov (pôjde s otcom na výlet), čo maloletý sám potvrdil. Navyše podľa posledného posudku sa maloletý dostal do veku, kedy je miera ovplyvniteľnosti a manipulovateľnosti zo strany hociktorého z rodičov na ústupe. Je tiež potrebné poznamenať, že s poukazom na základné diagnózy maloletého I., akými sú ADHD a atypický autizmus, ktoré sú už samy osebe typické odlišným myslením takto postihnutého dieťaťa, nie je vhodné, najmä s poukazom k nepretržitému odmietaniu oprávneného maloletým, aby bol akýmkoľvek spôsobom nútený k výkonu rozhodnutia. Odvolací súd záverom iba dodáva, že vzhľadom na vek maloletého dieťaťa (13 rokov), už samotné dieťa je schopné sa rozhodnúť aký čas a či vôbec chce s druhým rodičom stráviť. Za situácie, ktorá je popísaná vyššie, a za sústavného odmietania otca dieťaťom, nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby súd autoritatívnym spôsobom nariadil dieťaťu stretávať sa s otcom, ktorého úplne odmieta. V budúcnosti bude preto jednoznačne na strane rodičov dieťaťa, aby tento vzťah zmenili a na samotnom otcovi, aby si postupne svoj vzťah k dieťaťu budoval nie na základe autoritatívneho rozhodnutia, ale na základe vzájomnej dôvery, ochoty, lásky a pomoci.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).